

Sygn. akt VII Ka 713/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Remigiusz Chmielewski

Sędziowie: SSO Małgorzata Tomkiewicz (spr.)

SSO Dorota Lutostańska

Protokolant: st.sekr.sądowy Rafał Banaszewski

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015r.

sprawy **A. W. i E. R.**

oskarżonych o przestępstwo z art. 216§1kk, art. 212§2kk w zw. z art. 12kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Giżycku II Wydziału Karnego

z dnia 24 marca 2015r. sygn. akt II K 459/13

I.zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że :

- z opisu czynów określonych w pkt. II,III,IV,V a/o eliminuje stwierdzenie o „rzekomym rozbijaniu rodziny”

-łagodzi kary łączne grzywny orzeczone w pkt. 4 wyroku orzeczone wobec obu oskarżonych do wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych w wysokości 20 (dwudziestu) zł - w odniesieniu do każdej z nich;

-uchyla rozstrzygnięcie zawarte w pkt.6

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III.zwalnia obie oskarżone od kosztów sądowych za obie instancje;

IV.zasądza od każdej z oskarżonych na rzecz oskarżycielki prywatnej E. B. po 1.000zł. tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

A. W. i E. R. zostały oskarżone o to, że :

I.w bliżej nieustalonym dniu w czerwcu 2013r. w G. przy ul. (...), w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając wspólnie i w porozumieniu, w miejscu zamieszkania E. B., znieważyły w/w słowami obraźliwymi i wulgarnymi powszechnie uznanymi za obelżywe tj. "szmata", "dziwka", "puszczalska" i in.

- tj. o czyn z art. 216 &1 kk;

a nadto **A. W.** została oskarżona o to, że :

II. w dniu 19 listopada 2012r. w G. w Szkole Podstawowej Nr (...) im. J. K., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w obecności pracownika szkoły oraz pokrzywdzonej, pomawiała E. B. o nieobyczajne zachowanie polegające na utrzymywaniu kontaktów seksualnych z dyrektorem szkoły w miejscu i godzinach pracy, rzekomym rozbijaniu rodziny oskarżonej, używając przy tym słów obraźliwych, powszechnie uznanych za obelżywe, co poniżyło pokrzywdzoną w opinii publicznej oraz wśród pracowników szkoły, a także naraziło E. B. na utratę zaufania niezbędnego do wykonywania pracy nauczyciela

- tj. o czyn z art. 212 &1 kk;

III. w bliżej nieustalonym dniu w czerwcu 2013r. w G. w Szkole Podstawowej nr (...) im. J. K., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w obecności stomatologa szkolnego oraz pokrzywdzonej, pomawiała E. B. o nieobyczajne zachowanie polegające na utrzymywaniu kontaktów seksualnych z dyrektorem szkoły w miejscu i godzinach pracy, rzekomym rozbijaniu rodziny oskarżonej, co poniżyło pokrzywdzoną w opinii publicznej oraz wśród pracowników szkoły, a także naraziło E. B. na utratę zaufania niezbędnego do wykonywania pracy nauczyciela

-tj. o czyn z art. 212 &1 kk;

IV. w dniu 17 kwietnia 2013r. w G., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, za pomocą środka masowego komunikowania w postaci portalu (...) posługując się nickami "nijaki" i "mieszkaniec", wielokrotnie pomówiła E. B. o nieobyczajne zachowanie polegające na utrzymywaniu kontaktów seksualnych z dyrektorem szkoły w miejscu i godzinach pracy, rzekomym rozbijaniu rodziny oskarżonej, używając przy tym słów obraźliwych, powszechnie uznanych za obelżywe, co poniżyło pokrzywdzoną w opinii publicznej oraz wśród pracowników szkoły, a także naraziło E. B. na utratę zaufania niezbędnego do wykonywania pracy nauczyciela

-tj. o czyn 212 &2 kk w zw. z art. 12 kk;

a nadto **E. R.** o to, że :

V. w dniu 17 kwietnia 2013r. w G., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, za pomocą środka masowego komunikowania w postaci portalu (...) posługując się nickami "gizyczczanin", "gizyczczanin2" i "jolka" wielokrotnie pomówiła E. B. o nieobyczajne zachowanie polegające na utrzymywaniu kontaktów seksualnych z dyrektorem szkoły w miejscu i godzinach pracy, rzekomym rozbijaniu rodziny oskarżonej, używając przy tym słów obraźliwych, powszechnie uznanych za obelżywe, co poniżyło pokrzywdzoną w opinii publicznej oraz wśród pracowników szkoły a także naraziło E. B. na utratę zaufania niezbędnego do wykonywania pracy nauczyciela

-tj. o czyn z art. 212 &2 kk w zw. z art. 12 kk.

Sąd Rejonowy w Giżycku wyrokiem z dnia 24 marca 2015r. w sprawie IIK 459/13 orzekł :

1. oskarżone A. W. i E. R. w ramach czynu zarzucanego im w pkt. I uznał za winne tego, że w bliżej nieustalonym dniu w miesiącu czerwcu 2013r. w G. przy ul.(...) ,w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając wspólnie i w porozumieniu, w miejscu zamieszkania E. B., znieważyły w/w słowami obraźliwymi i wulgarnymi powszechnie uznanymi za obelżywe tj. za winne czynu z art. 216 &1 kk i za to, na podstawie art. 216 &1 kk w zw. z art. 33 & 113 kk skazał każdą z oskarżonych na kary grzywny w wymiarze po 50 stawek dziennych, przy przyjęciu, iż wysokość jednej stawki równa jest kwocie 20 zł.;

2. oskarżoną A. W. uznał za winną popełnienia czynu:

-zarzucanego jej w pkt. II i za to, na podstawie art. 212&1 kk w zw. z art. 33 &113 kk skazał ją na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych, przy przyjęciu, że wysokość jednej stawki dziennej równa jest kwocie 20zł.;

-zarzucanego jej w pkt. III i za to, na podstawie art. 212 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1 kk skazał ją na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy przyjęciu, że wysokość jednej stawki dziennej równa jest kwocie 20zł;

-zarzucanego jej w pkt. IV i za to, na podstawie art. 212 § 2 kk w zw. z art. 33 § 1 kk skazał ją na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy przyjęciu, że wysokość jednej stawki dziennej równa jest kwocie 20zł.

3.oskarżoną E. R. uznał za winną popełnienia czynu zarzucanego jej w pkt. V i za to, na podstawie art. 212 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 33 § 1 kk skazał ją na karę grzywny w wymiarze 50 stawek przy przyjęciu, że wysokość jednej stawki dziennej równa jest kwocie 20zł.;

4.na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 i 2 kk orzekł karę łączną w wymiarze:

-150 stawek dziennych przy przyjęciu, że wysokość jednej stawki dziennej równa jest kwocie 20 zł-wobec oskarżonej A. W.;

-80 stawek dziennych przy przyjęciu, że wysokość jednej stawki dziennej równa jest kwocie 20 zł- wobec oskarżonej E. R.;

5.na podstawie art. 212 § 3 kk orzekł o każdej z oskarżonych na rzecz (...) Centrum Pomocy (...) w G. nawiązki w kwocie po 500zł.;

6.na podstawie art. 215 kk orzekł wobec obu oskarżonych środek karny w postaci podania treści wyroku do publicznej wiadomości poprzez jednokrotne ogłoszenie wyroku w czasopiśmie lokalnym Gazeta (...), solidarnie na koszt oskarżonych;

7.zasądził solidarnie od obu oskarżonych na rzecz E. B. kwotę 300zł. tytułem zwrotu zryczałtowanych wydatków poniesionych przez oskarżycielkę prywatną oraz kwotę 4.000zł. jako zwrot poniesionych przez nią wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika z wyboru;

8.zasądził od oskarżonych A. W. i E. R. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości po 1/2 , w tym od A. W. kwotę 300zł. tytułem opłaty, zaś od E. R. kwotę 160zł. tytułem opłaty.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonych , zaskarżając przedmiotowe orzeczenie w całości. Wyrokowi temu skarżący zarzucił :

1.) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść przez bezpodstawne i dowolne przyjęcie, iż oskarżone są winne zarzuconych im przestępstw, w sytuacji gdy zeznania oskarżycielki prywatnej nie są potwierdzone w obiektywny sposób w pozostałym materiale dowodowym, który ewidentnie pozwala na przyjęcie tezy, iż oskarżycielka prywatna przedstawia liczne okoliczności w sposób nieprawdziwy i nie zauważenie, iż występują sprzeczności w materiale dowodowym, na którym Sąd Rejonowy w Giżycku opiera wydanie wyroku skazującego;

2.) naruszenie art. 2 § 1 pkt.1, art. 4, art. 5 i art. 7 kpk, art. 424 § 1 pkt.1 kpk przez wydanie wyroku skazującego w sytuacji gdy w sprawie istnieją co najmniej nie dające się usunąć wątpliwości co do wszystkich zarzutów określonych w akcie oskarżenia a w szczególności co do osób, które dokonały wpisów internetowych (zarzut IV i V aktu oskarżenia) oraz nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku w dostateczny sposób dlaczego Sąd Rejonowy w Giżycku nie uznał dowodów przeciwnych aktowi oskarżenia, co wskazuje na to, iż materiał dowodowy nie został wszechstronnie rozważony, co miało wpływ na treść wyroku i uniemożliwia w istotny sposób kontrolę instancyjną.

Stawiając te zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonych A. W. i E. R. od wszystkich zarzuconych im czynów oraz zasądzenie od oskarżycielki prywatnej na rzecz oskarżonych kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja co do istoty nie zasługuje na uwzględnienie. Zawarte w niej zarzuty są nietrafne.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń zarówno w aspekcie okoliczności stanu faktycznego, winy oskarżonych, jak i kwalifikacji prawnej przypisanych im czynów. Dokonana w tym zakresie analiza materiału dowodowego jest wnikliwa i jasna, w pełni odpowiada dyrektywom określonym w art. 4 kpk, a przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioskowanie jest logiczne, zgodne z przesłankami wymienionymi w art. 7 kpk i przekonująco uzasadnione.

Apelacja pomimo swej rozbudowanej treści nie wskazuje na żadne okoliczności, które nie byłyby przedmiotem uwagi Sądu Rejonowego i nie zawiera też takiej, merytorycznej argumentacji, która wnioskowanie tego Sądu – w powyższym zakresie- mogłaby skutecznie podważyć.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zawartego w apelacji zarzutu dotyczącego dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego stwierdzić należy, iż zarzut ten jest bezpodstawny. Sąd I-szej instancji do wszystkich zgromadzonych dowodów odniósł się z dużą wnikliwością, precyzyjnie wskazując, którym dowodom i z jakich względów dał wiarę a które – i dlaczego- uznał za nieprzekonujące. Sąd I szej instancji odmawiając wiary wyjaśnieniom oskarżonych w części, w jakiej zaprzeczyły one popełnieniu zarzuconych im czynów, w żadnej mierze nie naruszył zasady wyrażonej w art. 7 kpk. Zgodnie bowiem z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, wyrażonym m.in. w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9. 07. 2008r. (OSNwSK 2008/1/1419) „ (...) przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k., jeśli tylko:

- a) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy,
- b) stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego,
- c) jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.”

Zarzut obrazy art. 7 k.p.k. może być więc skuteczny tylko wówczas, gdy skarżący wykaże, że sąd orzekający - oceniając dowody - naruszył wszystkie powyższe zasady. Podkreślić przy tym należy, iż to, że wnioski, do jakich doszedł skarżący różnią się od tych, do jakich doszedł sąd, samo w sobie nie oznacza jeszcze, iż wnioskowanie sądu było dowolne.

Autor apelacji usiłując podważyć analizę dokonaną przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie, a także poczynione w oparciu o nią ustalenia, w istocie rzeczy poprzestał jedynie na własnej (subiektywnej) ocenie zgromadzonych dowodów i to ocenie skupionej w zasadniczej mierze na wykazaniu tego, że pomiędzy oskarżycielką prywatną E.B. a Z. W. istniał romans. Tymczasem nawet jeśli tego rodzaju wnioski nie jest pozbawiony racji (gdyż wyłania się on z całokształtu materiału dowodowego sprawy) i nawet jeśli E.B. zaprzeczając owemu romansowi z Z. W. nie była w pełni szczerą, to okoliczność ta nie dowodzi jeszcze- jak chce tego skarżący- iż wszystkie twierdzenia oskarżycielki prywatnej są w tej sprawie niezgodne z prawdą. W ocenie Sądu Okręgowego zeznania E.B. w części, w jakiej opisują zachowania oskarżonych tempore criminis, są przekonujące i zasługują na uwzględnienie.

Nie powielając w tym aspekcie logicznej argumentacji Sądu Rejonowego, którą Sąd Okręgowy podziela w pełni, przede wszystkim podkreślić należy, iż jakkolwiek zeznania oskarżycielki posiłkowej są w przedmiotowej sprawie dowodem kluczowym, to jednakże nie są dowodem jedynym. W odniesieniu do czynu opisanego w pkt. I zeznania te znajdują wyraźne potwierdzenie w materiałach policyjnych (k.14, 15-20, k.59), w przypadku czynu opisanego w pkt. II zeznania E.B. korespondują z zeznaniami G.S. (k.162), a w przypadku czynu opisanego w pkt. III - z zeznaniami J. S. (k.162v).W odniesieniu do czynu opisanego w pkt. IV i V lansowana przez obronę teza, jakoby obraźliwe teksty zamieszczone na portalu (...), nie zostały wysłane przez oskarżone - brzmi naiwnie. Jeśli bowiem weźmie się pod uwagę fakt, iż teksty wysłane zostały z komputera zarejestrowanego na biuro (...).W. oraz teścia E. R., przy czym to oskarżone miały motyw aby żywić urazę do E. B. a także miały i odwagę, aby - nie przebiegając w środkach - dawać temu wyraz, to stwierdzenie,

iż autorem tekstów był ktoś inny niż oskarżone pozostaje w sprzeczności z elementarnymi zasadami doświadczenia życiowego.

Nie sposób wreszcie nie zauważyć i tego, że zeznania E.B. znajdują potwierdzenie w zeznaniach Z. W., a pośrednio także w zeznaniach innych pracowników SP Nr (...). To, że Z. W. jako osoba najbliższa dla oskarżonych nie skorzystał z prawa odmowy składania zeznań i "aktywnie wspierał oskarżycielkę prywatną" (s.2 apelacji) nie jest okolicznością, która - jak zdaje się postulować skarżący- winna automatycznie dyskredytować jego zeznania. Twierdzenia Z. W. stanowiły pełnoprawny materiał dowodowy i tak jak każdy dowód podlegały ocenie Sądu. Z podobnych względów trudno byłoby odrzucić obciążające A. W. zeznania świadków - pracowników szkoły tylko dlatego, że osoby te pracowały razem z E.B. i Z. W..

Skarżący usiłując podważać wnioski Sądu Rejonowego każdy z czynów i aspektów tej sprawy analizował rozdzielnie, skupiając się częstokroć na okolicznościach obocznych. Tymczasem wszystkie okoliczności tej sprawy rozpoznawane łącznie, we wzajemnym ze sobą powiązaniu jednoznacznie wskazują, że poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne i wynikające z nich wnioski jednoznacznie dowodzą, iż A.W. i E. R. dopuścili się zarzuconych im czynów.

Na podzielenie nie zasługuje przy tym zawarta w apelacji teza o rzekomym naruszeniu przez Sąd I-szej instancji art. 5 & 2 kpk . W odniesieniu do tego zarzutu podkreślić należy, iż sformułowany w wymienionym przepisie nakaz rozstrzygania nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego dotyczy tylko takich wątpliwości, które w sprawie poweźmie **sąd rozpoznający sprawę** , nie zaś takich, które ma strona. Skoro więc w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie miał żadnych wątpliwości, a tym bardziej nie dających się usunąć, to zarzut naruszenia zasady in dubio pro reo z oczywistych względów uznać należy za całkowicie chybiony.

Pomimo jednakże tego, iż zarzuty zawarte w apelacji nie były trafne, Sąd Okręgowy uznał, iż zapadłe orzeczenie wymagało korekty. Przede wszystkim, z opisu czynu opisanego w pkt. II, III, IV,V należało wyeliminować sformułowanie wskazujące, iż pomówienie jakiego dopuściła się A. W. i E. R. obejmowało również stwierdzenie o "rzekomym rozbijaniu rodziny". W ocenie Sądu Okręgowego dowody, które w sprawie tej występują wskazują, iż relacje istniejące pomiędzy Z. W. a E.B. wykraczały poza relacje służbowe czy też typowo koleżeńskie, a to z kolei uprawniało oskarżone do przekonania, że zachowanie oskarżycielki prywatnej powoduje "rozbijanie rodziny". Nawet jeśli małżeństwo państwa W. od dawna przeżywało trudności, których natura była bardziej złożona i obciążała każdego z małżonków, i nawet jeśli strony ostatecznie rozstały się z zupełnie innych przyczyn, to fakt zaangażowania w związek z osobą trzecią niewątpliwie rodzinie tej nie służył.

Zachowanie oskarżonych bez wątpienia było zachowaniem nagannym, którego nie sposób usprawiedliwić próbą utrzymania małżeństwa za wszelką cenę. Biorąc jednakże pod uwagę szczególną sytuację motywacyjną w jakiej znalazły się oskarżone, w tym silne emocje i poczucie krzywdy, które im towarzyszyły, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż wymierzone oskarżonym kary łączne grzywny są rażąco surowe, w związku z czym wymiar tych grzywien zredukował przy zastosowaniu zasady absorpcji. Jednocześnie, biorąc pod uwagę to, że przedmiotowy wyrok skazujący nie obejmował jedynie przestępstw zniesławienia lecz także przestępstwo zniewagi, w ocenie Sądu Okręgowego nie zachodziły przesłanki określone w art. 215 kk, które uzasadniałyby podanie tego wyroku do publicznej wiadomości (zob. m.in. M.Mozgawa, Komentarz do KK, Lex, teza 2).

Mając powyższe na uwadze, zaskarżony wyrok zmieniono jak w części dyspozytywnej orzeczenia, w pozostałym zakresie wyrok ten jako prawidłowy i słuszny utrzymując w mocy (art. 437 §2 kpk). Wobec nie uwzględnienia apelacji obrońcy, należało zasądzić od oskarżonych na rzecz oskarżycielki posiłkowej koszty zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze, natomiast mając na uwadze charakter dokonanej zmiany, Sąd Okręgowy uznał, że zasady słuszności przemawiają za zwolnieniem obu oskarżonych od kosztów sądowych w sprawie (art. 636 §1 kpk w zw. z art. 634 kpk i art. 624 §1 kpk).